

Sėkmingai įgyvendintas paprojektis

„Draugiška Socialinės integracijos centro aplinka panaudojant Web 2.0 technologijas“ ir pasiekti visi planuoti rezultatai

Pastarųjų dviejų dešimtmečių socialinio darbo ekonomizavimo idėjos skatina socialinių paslaugų rinkos plėtrą. Šalia valstybinių (viešųjų) teikėjų vis labiau išsivertina nevyriausybinės organizacijos, privatus sektorius. Ekonominio racionalumo siekimas teikiant socialines paslaugas bei paslaugų rinkos įvairovė skatina didesnę konkurenciją. Todėl vis daugiau nevyriausybinių organizacijų kelia sau klausimą: kas aš toks, kur esu ir kur būsiu po dešimt, ar net dvidešimt metų?

Socialinės integracijos centras (SIC) nuo 2013 m. sausio 10 d. iki 2014 m. sausio mėn. 9 d. įgyvendino paprojektį „Draugiška Socialinės integracijos centro aplinka panaudojant Web 2.0 technologijas“. Paprojekčio vadovės Aidos Adeikienės teigimu, įgyvendinti visi planuoti tikslai, pasiekti puikūs rezultatai!

Pastaruosius penkerius metus Socialinės integracijos centras, kaip ir dauguma nevyriausybinių organizacijų, bendradarbiaujant su įvairiomis organizacijomis, susidūrė su įvairiais trukdžiais, barjeriais bei neprofesionalumu. Susibūrusi profesionalų komanda siekė identifikuoti centro teikiamas paslaugas rinkoje, įvardinti pagrindinius trukdžius, t. y. kas trukdo specialistui suteikti profesionalią paslaugą: finansų stygius? kompetencijos stoka? priešiška nusiteikusi aplinka?

Visus šiuos ir begalę kitų klausimų komanda kėlė rengdama paprojektį: planuodama jo veiklas, užsibrėždama ambicingus tikslus.

Taigi, nuteistieji žino apie egzistuojančią socialinės paramos sistemą ir linkę ja naudotis, tačiau nemaža jų dalis nesupranta konkrečių institucijų funkcijų, reikalauja daugiau, negu pastarosios gali atlikti ar suteikti. Dažnas iš jų net kreipiasi ne į tą instituciją, ypač, kai šalia nėra galinčio padėti žmogaus. Asmenys, grįžę iš laisvės atėmimo vietų, dažniausiai būna praradę ryšį su šeima, artimaisiais. Todėl pagalba „iš šalies čia ir dabar“ jiems ypatingai svarbi. Interneto svetainėje www.integracija.info sukurtas interaktyvus socialinių paslaugų žemėlapis, kuriame socialines paslaugas teikiančios įstaigos, organizacijos gali save pristatyti. Svetainėje įdiegta e-konsultavimo paslauga. Planuojama, kad šia paslauga naudosis daugelis centro klientų: gauti patarimų, informacijos, konsultuotis ar tiesiog susitarti dėl asmeninio susitikimo su centro psichologu ar karjeros konsultantu. Karjeros konsultantė Diana Armalienė nusiteikusi optimistiškai ir mano, kad sukurtomis priemonėmis naudosis dauguma centro klientų.

Mokymai „Neformalus dalijimasis žiniomis panaudojant Web 2.0 technologijas“.

Bėgant laikui organizacijos keičiasi: kinta socialinių paslaugų veiklos organizavimas, daugiau dėmesio skiriama vadybai, padedančiai pasiekti geresnių rezultatų mažesnėmis sąnaudomis. Be to, vis labiau populiarėja bendros (mišrios) paslaugų rinkos idėja. Įstaiga siekia dirbti ne tik efektyviai (tikslų ir rezultatų prasme), bet ir taupiai (ekonomiško priemonių naudojimo prasme). Socialinės integracijos centras siekė identifikuoti save paslaugų rinkoje, rasti naujų finansinių šaltinių veiklai vykdyti, t. y. mažinti priklausomybę nuo vieno finansavimo šaltinio. Vykdydamas veiklą centras nuolat susidūrė su problema, t. y. finansinio savarankiškumo nebuvimas arba nepastovus teikiamų paslaugų finansavimas. Nuo 2006 metų centras įgyvendina ir dalyvauja įvairiuose projektuose, bet tai neužtikrina pagrindinių centro teikiamų paslaugų nuolatinio finansavimo: paslaugos centro klientams teikiamos fragmentiškai, t. y. kai įgyvendinamas projektas ir centras turi veikloms skirtų lėšų, paslaugos teikiamos atsižvelgus ir įvertinus kliento poreikius. Kai nėra projektinių lėšų centro klientams paslaugos teikiamos pagal galimybes: savanoriškais pagrindais, mažesne apimtimi, atidedant paslaugų teikimą vėlesniam laikui. Paprojekčio įgyvendinimo metu centras identifikavo savo teikiamų paslaugų stipriąsias ir rezervines (silpnąsias) puses, numatė savo veiklos viziją iki 2020 metų. Centro teikiamos socialinės paslaugos: tarpininkavimas, psichologinis bei karjeros konsultavimas asmenims, grįžusiems iš laisvės atėmimo vietų, socialiniu požiūriu labai reikalingos, tačiau ekonomiškai brangiai kainuojančios. Todėl ieškota ir rasta naujų, efektyvių paslaugų teikimo būdų, formų, mažinant paslaugos kainą, ir išlaikant esamą paslaugų kokybę.

Tačiau Socialinės integracijos centrui, kaip nevyriausybinei organizacijai (NVO), svarbu neprarasti ir savo identiteto, kuris pirmiausia asocijuojasi su altruizmu, pasiaukojimu, veikla bendram labui, kas lemia teikiamų paslaugų patrauklumą klientams. Draugiškos aplinkos kūrimas – vienas sunkiausiai pamatuojamų tikslų. NVO, dirbančios su socialinę atskirtį patiriančiais asmenimis, pvz.: narkomanais, kalintais, susiduria su visuomenės išankstinėmis nuostatomis, stereotipais ir priešišku vykdamai veiklai. Priešiškus kyla iš nežinojimo, nesupratimo ar nenoro suprasti centro vykdomos veiklos svarbos bei naudos ne tik asmeniui, gaunančiam paslaugas, bet ir visuomenei. Per tokį trumpą paprojekčio įgyvendinimo laikotarpį nelengva pamatuoti besikeičiančias visuomenės nuostatas. Paprojekčio įgyvendinimo metu parengtas ir transliuotas 5 TV laidų ciklas „Draugiškos aplinkos link“ skirtas šviesti visuomenę, informuoti, supažindinti su sociologiniais tyrimais, apžvalgomis, Europos sąjungos vykdoma politika bei pasaulyje pasiteisinusiomis socialinio darbo su asmenimis, grįžusiais iš laisvės atėmimo vietos, praktikomis.

Socialinių paslaugų rinkos klientas dažnai neturi pakankamai pajamų sumokėti paslaugos teikėjui už paslaugas, bet šios paslaugos jam vis tiek turi būti teikiamos. Klientai nėra visiškai pajėgūs atstovauti savo interesams šių paslaugų rinkoje. SIC teikiamų socialinių paslaugų tikslas – klientų socialinė integracija, savarankiškumo atkūrimas ir palaikymas. TV laidų ciklo „Draugiškos aplinkos link“ tikslas – suteikti įvairiapusę informaciją apie darbą, mokymąsi, verslo kūrimą, žmogaus teises darbo rinkoje ir kt., kurios realiai padėtų klientui įsitvirtinti visuomenėje, susirasti darbą bei būti nepriklausomam nuo socialinės paramos. Todėl laidose pašnekovai diskutavo apie kompleksinių paslaugų teikimą, kompleksinėmis poveikio priemonėmis paremtą pagalbą, kurios pagrindas – socialinių kompetencijų ugdymas, profesinės veiklos planavimas ir valdymas, dalyvių motyvacijos palaikymas ir tiesioginė pagalba įsidarbinant.

Iki paprojektčio „Draugiška Socialinės integracijos centro aplinka panaudojant Web 2.0 technologijas“ įgyvendinimo centras savo veikloje dažnai susidurdavo su sunkumais:

- Mažas finansinis savarankiškumas arba nepastovus teikiamų paslaugų finansavimas.
- Naujų inovatyvių paslaugų, interaktyvių socialinių partnerių bendravimo įrankių trūkumas.

Sunkumams pašalinti, svarstyti trys galimi sprendimo būdai: nieko nekeisti, palikti nusistovėjusią tvarką, atsisakyti brangiai kainuojančių veiklų, iniciatyvų ir mažinti išlaidas, arba pertvarkyti centro veiklos modelį, diegiant naujus, inovatyvius centro vadybos modelius, taikant Web 2.0 technologijas.

Įgyvendinant paprojektį, kuris iš dalies finansuojamas Šveicarijos konfederacijos lėšomis, rastos naujos ir inovatyvios klientų konsultavimo, tarpininkavimo formos.

Paprojektčio „Draugiška Socialinės integracijos centro aplinka panaudojant Web 2.0 technologijas“ programuotoja - IT specialistė Daiva Klimienė pasidžiaugė, kad dauguma asmenų, grįžusių iš laisvės atėmimo vietų, geba dirbti IT priemonėmis, todėl noriai naudojami naujomis paslaugų teikimo formomis (e-paslaugos). Į bendruomenės mokymosi procesą įsitraukė visi socialiniai partneriai.

Socialinės integracijos centro Valdybos pirmininkė A.Adeikienė ir Lietuvos verslo kolegijos Šiaulių filialo dekanė R.Tamoševičienė 2013 metų rugsėjo mėnesį pasirašė bendradarbiavimo sutartį.

Asmenų, grįžusių iš laisvės atėmimo vietų informalaus ugdymo procese dalyvauja įvairios įstaigos, organizacijos, akademinė visuomenė, jų atstovai, teigia metodinės veiklos organizatorė Viktorija

Jaškauskaitė. Taip pasiekiamas kiekvienas klientas, kuriam reikalinga pagalba, o teikiamos paslaugos - įvairesnės. Nuo šiol klientai turi galimybę pasirinkti jiems priimtina konsultacijų, mokymų formą, dalyvauti bendruomenės diskusijose.

„Paprojekčio įgyvendinimo metu pasiektas vienas iš centro strateginių tikslų – suformuota išorinė aplinka, palanki įstaigos strateginių tikslų įgyvendinimui, sumažintas įstaigos pažeidžiamumas dėl nepalankių išorinės aplinkos faktorių, įdiegtos inovatyvios konsultavimo priemonės, suburta ir apmokyta profesionalų metodinė grupė“ – vardijo pasiektus rezultatus centro stebėsenos specialistas Augtumas Adeikis.

Šiose diskusijose svarbų vaidmenį vaidina ne ekonominio efektyvumo ar racionalaus išteklių taupymo argumentai, o šiuolaikinės visuomenės dėmesys tokiems institutams, kaip žmogaus orumo užtikrinimas, teisė į priimtina gyvenimo kokybę, lygios galimybės. Tikslingas paprojekčio dalyvių įtraukimas kūrė sinerginį efektą. Vieni kitus papildydami paprojekčio dalyviai veikė koordinuotai, profesionaliai. Į procesą buvo įtrauktos visos būtinos integracijai grandys: probaciją vykdanči įstaiga, savivalda, darbdaviai, profesinio mokymo įstaiga bei nevyriausybinė organizacija.

www.integracija.info